

Uppdragsbeskrivning för Naturvårdsgruppen

2019-01-14

Jenny Leonardsson

Innehåll

Naturen i det kommunala arbetet.....	3
Lagstiftning och mål.....	3
Syftet med en Naturvårdsgrupp.....	4
Vision.....	4
Mål / Uppdrag.....	4
Avgränsning.....	4
Uppföljning.....	4
Organisation.....	5
Naturvårdsgruppen.....	5
Styrgruppen.....	6
Arbetsgrupper.....	6
Miljöskyddsnämnden.....	6

Fungerande ekosystem är en förutsättning för människans existens!

Naturen i det kommunala arbetet

Naturvården berör samhällsplaneringen i allt från översiktsplan, detaljplan till bygglov. Naturvård handlar om att skapa förutsättningar för naturen att ta hand om dagvatten, minska erosion, reducera översvämningar, bevara och skapa grönska som reducerar buller, skänker skugga en varm sommar dag, eller gröna områden för rekreation och sinnesro.

Det övergripande målet, i Alingsås vision, tillväxprogram och i de lokala miljömålen, är en social, ekonomisk och ekologisk hållbar utveckling. Den ekologiska dimensionen är en förutsättning för människans välbefinnande. Samhällsutbyggnaden i Alingsås kommun ska främja den biologiska mångfalden, i marker och vatten såväl som i den bebyggda miljön, genom att stärka befintliga grönstrukturer samt beakta ekosystemtjänster i utvecklingen av nya och befintliga områden. Naturen och naturkapitalet ska skyddas genom en god planering som främjar biologisk mångfald och bibehåller livskraftiga ekosystem.

Kommunen har ett ansvar för den fysiska planeringen och därmed hur användningen av mark och vatten är mest lämplig.

Naturen berörs i arbetet inom många olika nämnder och förvaltningar.

- Kommunstyrelsen och därmed kommunledningskontoret har det övergripande strategiska ansvaret och fattar beslut om mål och visioner för hur Alingsås kommun ska utvecklas, vilka mark- och vattenområden som ska exploateras och vilka som ska skyddas och bevaras, samt för kommunens övergripande strategiska mål, riktlinjer och ramar.
- Tekniska nämnden och därmed tekniska förvaltningen ansvarar för skötsel av parker och kommunens naturområden.
- Samhällsbyggnadsnämnden och därmed samhällsbyggnadskontoret ansvarar för plan- och byggärenden, och påverkan på miljön enligt plan- och bygglagen.
- Miljöskyddsnämnden och därmed miljöskyddskontoret ansvarar för prövning och tillsyn enligt miljöbalken, däribland tillsynen av skyddad natur.
- Kultur- och fritidsnämnden och därmed kultur- och fritidsförvaltningen ansvarar för att i samarbete med tekniska nämnden säkerställa en effektiv och samordnad skötsel av markområden som kommunen förvaltar eller bedriver verksamhet på.

Lagstiftning och mål

Naturvårdsarbetet är kopplat till en uppsjö av direktiv, konventioner, lagar och förordningar, bland annat kan nämnas EUs Art- och habitatdirektiv, EUs Fågeldirektiv, FNs Konvention om biologisk mångfald, Våtmarkskonventionen, Miljöbalken, Plan- och bygglagen, Väglagen, Fiskelagen, Jaktlagen, och Skogsvårdslagen. Naturvårdsarbetet är även kopplat till Agenda 2030-målen och Sveriges miljömål. För att kunna uppfylla målet om en hållbar samhällsutveckling behövs en aktiv naturvård.

Syftet med en Naturvårdsgrupp

För att bedriva ett effektivt naturvårdsarbete och skapa goda förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling och en god bebyggd miljö krävs ett samarbete mellan förvaltningarna. Syftet med naturvårdsgruppen är att samla kommunens kompetens inom naturvårdsområdet och samordna arbetet kring de frågor som rör förvaltning och nyttjande av naturområden, bland annat inom bygglov, detaljplaner, VA, GIS, park och natur, exploatering, gata, kultur- och friluftsliv, utbildning och skola, samt barn och äldre. Genom samverkan över förvaltningsgränser kan de olika verksamheternas arbete bli mer enhetligt och genomarbetat, och minskar på så sätt risken för att åtgärder som motverkar varandra genomförs. Kommunens sammanlagda verksamhet effektiviseras genom att fler synvinklar hanteras i ett tidigt skede och de olika förvaltningarna därmed kan arbeta mot ett gemensamt mål. Naturvårdsgruppen bör också vara ett forum där tjänstepersonerna som i regel sitter isolerade på olika förvaltningar kan ta hjälp av varandra för att diskutera olika ärenden och skapa samsyn.

Vision

År 2030 ska det finnas livskraftiga populationer för alla naturligt förekommande arter i Alingsås kommun. Vi använder landskapet så att arter kan sprida sig mellan lämpliga miljöer i hela kommunen samt angränsande kommuner. Det finns en sammanhängande struktur av naturvärdeskärnor. Landskapet utmärks av den variation hos de olika typer av miljöer som är möjlig utifrån de naturgivna förutsättningarna.

Mål / Uppdrag

Naturvårdsgruppen ska:

- Strukturera och organisera kommunens arbete med naturvårdsrelaterade åtgärder.
- Fungera som ett stöd för kommunens arbete med naturvård, bl.a. som remissinstans för enskilda ärenden, och diskussionsgrupp för strategiska frågor.
- Identifiera brister och fånga in behov, skapa förutsättningar för en projektgrupp/arbetsgrupp att jobba med förbättringsförslag och lämpliga åtgärder, eller planer och strategier som behövs för kommunens fortsatta arbete med naturvårdsrelaterade frågor.
- Lyfta naturvårdsrelaterade frågor till chefer, medarbetare och nämnder.
- Samla in information om naturvårdsrelaterade frågor från olika arbetsgrupper samt förmedla denna information mellan arbetsgrupperna.
- Kontinuerlig omvärldsbevakning, informera om naturvårdsrelaterade aktiviteter, undersöknings- och forskningsresultat, samt aktuell lagstiftning inom området.
- Ansöka om bidrag för naturvårdsåtgärder eller projekt, t.ex. LONA-bidrag.

Avgränsning

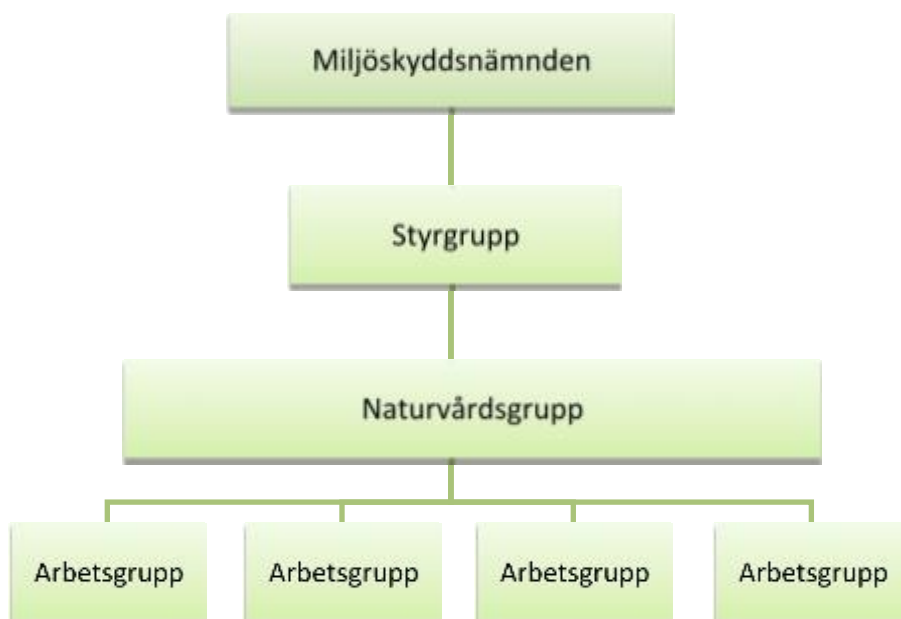
Naturvårdsgruppen övertar inget ansvar som respektive nämnd och förvaltning har, utan samordnar åtgärderna för att möjliggöra mest nytta för kommunens resurser. Respektive förvaltning ansvarar för att projekten eller arbetsgrupperna blir genomförda och tillsatta.

Uppföljning

- Naturvårdsgruppen ska återrapportera verksamheten till Miljöskyddsnämnden per tertial i delårsboksluten, vår och höst, samt i årsbokslut.
  - Återrapporteringen görs av samordnarens avdelningschef i samarbete med denne.
- Revidering av uppdragsbeskrivningen ska ske minst var fjärde år. Första revideringen ska ske senast januari 2021.

Organisation

Arbetet med naturfrågorna i kommunen kräver samarbete mellan förvaltningar, en långsiktig och hållbar tidsplanering samt personalresurser.

Naturvårdsgruppen

Naturvårdsgruppen ska bestå av representanter från förvaltningar som på ett eller annat sätt berörs av skötsel och nyttjande av kommunens naturområden, direkt eller indirekt. I naturvårdsgruppen samlas olika kompetenser, exempelvis naturvård, landskapsarkitektur, planarkitektur, skogsvård, kommunstrategi, exploatering samt friluftsliv och folkhälsa. Naturvårdsgruppens sammansättning kan variera över tid allt efter vilka kompetenser som efterfrågas. Naturvårdsgruppens ansvar är att samordna, skapa samsyn och identifiera behov, samt skapa förutsättningar för identifierade projekt.

Förslag på Naturvårdsgruppens sammansättning

Funktion i gruppen	Förvaltning
Samordnare	Miljöskyddskontoret
Miljöövervakning	Miljöskyddskontoret
Skogsförvaltning	Tekniska förvaltningen
Landskapsarkitektur	Tekniska förvaltningen
Detaljplaner/Översiktsplan	Samhällsbyggnadskontoret
Friluftslivsfrågor	Kultur och fritidsförvaltningen
Folkhälsofrågor	Kommunledningskontoret
Exploateringsfrågor	Kommunledningskontoret
Kommunövergripande strategiska frågor	Kommunledningskontoret

Vid behov bjuds ytterligare sakkunniga personer in till mötet.

Tidsåtgång

Naturvårdsgruppen träffas ca 10 gånger per år, ungefär 2 timmar per gång.

Emellan mötena behövs arbetstid till att följa upp beslut eller arbetsuppgifter inför nästa möte.

Varje person behöver således ca 40 timmar per år.

Styrgruppen

Styrgruppen består av personer med mandat att fatta beslut över sin specifika verksamhet samt har personalansvar över deltagare i Naturvårdsgruppen. Styrgruppens ansvar är bl.a. att hålla sig informerade om Naturvårdsgruppen arbete och besluta i övergripande frågor avseende t.ex. olika projekt och arbetsgrupper. Styrgruppens sammansättning kan variera över tid allt efter vilka kompetenser som efterfrågas i Naturvårdsgruppen.

Förslag på Styrgrupp

Ordinarie funktion	Ansvar
chef Livsmedel & Hälsa	Resursägare för samordnare och miljöövervakningskompetens
chef Park & Natur	Resursägare för skogsmästare, parkmästare och landskapsarkitekt
chef Anläggning & Fritid	Resursägare för friluftslivskunnig
chef Planer & Bygglov	Resursägare för planarkitekt och bygglovshandläggare
chef Tillväxt & Exploatering	Resursägare för exploateringsingenjör, miljöstrateg och folkhälsoplanerare

Tidsåtgång

Styrgruppen träffas minst fyra gånger per år, samt vid behov.

Arbetsgrupper

Naturvårdsgruppen kan identifiera ett behov av en arbetsgrupp för att t.ex. genomföra ett projekt, ta fram ett strategiskt dokument eller en plan. Naturvårdsgruppen kan då initiera bildandet av denna arbetsgrupp genom att ta fram en projektbeskrivning och förslag till projektledare och projektgrupp, detta lämnas sedan till styrgruppen som beslutar om inrättandet av arbetsgruppen. Ansvaret för projektet eller arbetsgruppens arbete lämnas därefter över till projektägaren. Projektledaren för arbetsgruppen förväntas återrapportera om arbetets fortskridande till Naturvårdsgruppen.

Identifierade behov:

- Grönplan för tätorterna
- Ekosystemtjänster och kompensationsåtgärder i samhällsplaneringen
- Strategier för samhällstillväxt på jordbruksmark
- Strategier för samhällstillväxt i naturvärdesklassade områden
- Gröna stråk – Grön infrastruktur

Miljöskyddsnämnden

Återrapportering till Miljöskyddsnämnden sker per tertial i delårsboksluten (vår och höst) samt årsbokslutet.